

మూడు తరాలు

శ్రీ అంగర వెంకటకృష్ణరావు

హం తను మనసులను నిశిత్రాతివేళ అతడు సముద్రబాడ్డు చేసుకున్నాడు. తుపాను రాబోతున్నట్లుంది. సముద్రం ఆకలిగొన్న పులిలా వుంది. పులి కడుపులో భుభుక్షుం కెరటాలు ఎటుగా లేచి పడుతున్నాయి. ఇసక తడితడిగా వుంది. వాతావరణం జిల్లుమంటూంది.

అతడా తడి యిసకలోనే చతికిలబడ్డాడు. దూరంగా అక్కడా అక్కడా చుక్కలు మెరుస్తున్నాయి. భారంగా వాటికేసి అతడు చూశాడు.

అతడనుకుంటున్నాడు—

ఆ చుక్కలలో మహాజీవులుంటారు. వాళ్లు యీలోకంలో వజ్రాలలా తరిమెనబడి నలికేరు. ఇప్పుడు నింగిమీద మెరుస్తున్నారు!

లేక ఆ మెరిసే భాగాలు కిటికీల వజ్రాలతలుపు లేమో. పాపపులోకం పడుకోగానే, ఆ మహాజీవులు తమ కిటికీలు తెరుస్తారు. మిలమిల మెరిసే కవాటాలు తెరిచి, యీ లోకంకేసి తొంగిగూస్తారు.

వాళ్ళెప్పుడూ మంచివాళ్లే. ఇక్కడ జీవించిన రోజుల్లో తమ నెవరైతే యాతనపాలు జేశారో వాళ్ళని చూస్తూంటారు. కాని కోసగించుకోరు. అసహ్యపడరు. తెలివిగా వున్నప్పుడు తప్పులు చేసే వీళ్ళని చూసి జాలిపడతారు. తెల్లవార్లు చూసి విలపిస్తారు.

నిద్ర లేస్తే తమ కన్నీళ్లు చూసి, నిజం గుర్తించి వాళ్ళకి తాము చేసిన అన్యాయం గ్రహించి యొక్కడ బెగటిల్లిపోతానో అని, తూర్పున తెల్లరేకలు తోచగానే తమ కిటికీల వజ్రాల తలుపులు మూసుకుంటారు.

అతడొక నిటూర్పు విడిచాడు.

అయితే యీ చుక్కల్లో ఆమె యొక్కడుంది? ఆమె యెటువేపు చూస్తూంది.

అతడు పిరికి పిరికిగా ఆకాశంలోకి చూశాడు. కన్నీళ్ళతోంచి అతని దృష్టి భిన్నా భిన్న మారూంది.

ఏదీ? ఏదీ? ఆమె నక్షత్రం బహు కాంతికంఠంగా వుంటుంది. శుక్రుడిని మించి మెరుస్తూంటుంది. ఆమెని చెంపకు చేరడేసి సువిశాల నేతలు..

విడిస కలువపూ రేకులవంటి, మంచినీటి ప్రవాహంలోని గండుమీలవంటి ఆమె నేతలు ఆకాశం మీద వెతుక్కుంటున్నాడు.

నాకు నక్షత్రాలతో పరిచయంలేదు. ఏది హస్త, యేది స్వాతి అంటే చెప్పలేను. కాని ఆమెను పోల్చగలను. ఆమె మొలక వజ్రంలా మెరుస్తూంటుంది. ఆమె నీలలోచని. నీలలోచనే!

ఆమె నిగనిగ మెరిసే నీలనేతలు నానెంపు తిప్పి తొలిసారి నన్ను చూసేనది నేటికి సరిగా చూడు సంవత్సరాల క్రితం. వెంటనే చకిత కురంగిలా కళివళిపడ్డది.

అదిగో ఆమె! ఎలా మెరిసిపోతోందో!

ఆ కిటికీలోంచి చూసినప్పుడల్లా అనుకోనే వాడిని, వర్షానంతరం అద్దంలా నిర్మలంగావున్న నీలాకాశంమీద ఉజ్వలంగా మెరిసే చుక్కలా వుంటుంది. ఇప్పుడీ పురిటిబొద్దుల మేఘాల నడుమ కూడా అలానే కిటికీ తెరుచుకొని చల్లగా, జాలిగా, కరుణతో మెరుస్తూంది.

ఒక్కసారి రొజ్జు గాలి వీచింది. అతడు వదవదలాడి ముడుచుకు కూర్చున్నాడు.

నే నిక్కడికొచ్చిన కొత్తలో మొవట యీమెను చూసి నా కిలాటి చెల్లెలుంటే బాగుండు ననుకున్నా.

అతని గుండెలు దద్దటిలేయి. కాని సర్దుకున్నాడు. ధైర్యం నటిస్తూ వొక దిగ్గు దన్నేడు.

అయినా వొకవేళ చెల్లెలుంటే మాత్రం ఎంత కాలం వుంటుంది? ఈడొచ్చి పెళ్ళికాగానే అత్తనా రింటికి తుట్టున పారిపోతుంది. అక్కడనుండీ మొగుడూ—ఆ లోకమే! చిలకలా కాపరంచేస్తూ, సినిమాలు చూస్తూ, నన్ను మర్చిపోతుంది.

గుండె బరువుగావున్నా, గొంతులో డగ్గు త్రిక వుక్కిరి బిక్కిరి చేసినా, కళ్లు చెరువులైనా, అతడెలాగే పిచ్చి ఆనందంలో నవ్వుకున్నాడు ఆ ఆలోచనకు.

అయితే ఆమె నాకేం కావాలి? ఆనాడు ఆ ప్రశ్నకు జవాబు అంత సుశువుగా లభించలేదు.

రావిచెట్టుమీద యేవో బరువుగా వాలినట్టయింది. ఏదో 'పీచు పీచు'మని ప్రాణసంకటమైన బాధతో ఏడ్చింది గుడ్లగూబ నిద్రపోతూన్న ఏమైనా గొంతు కొరికిందో. అంతా పది సెకెన్ల పని. నిర్మలంగావున్న నా మనసు కలవళిపడ్డది.

వెనకనుండి బూట్ల చప్పుడు 'కర్ కర్' మని వినిపించింది. అతను విసురుగా నడుస్తూవచ్చి నన్ను ఎగాదిగా చూసి, నా భుజాన్ని దూసుకొని నిర్లక్ష్యంగా పోయేడు.

మకిలి 'డాంగరీ' ఇనప జోళ్లు. చెరిగిపోయిన వుంగరాల జుట్టు. చేతిలో సిగరెట్టు. పక్కనుండి వెళ్లిపోతూంటే పుల్లటికంపు కొట్టింది.

అతడెలా వెనుకూంటే నా నరాలన్నీ అదిరిపోయినట్టయింది.

ఆ కిటికీ దాటి పోయేడు. అతడిని నీలలోచని చూసింది. కాని చలించలేదు. అల్లాసే పడుకుంది. అలానే చూస్తూంది. అతడు తలుపులు తోసుకొని, ఆ యింట్లోకే వచ్చేడు.

అతడెలా కేకాతాడు? ఎంత ఆలోచించినా యే మవడానికి ఆధారం దొరకడంలేదు. అన్న అనుకోడానికి అవకాశం లేదు. ఆమెను కన్న కడుపు అతడిని కనలేదు!

ఏమైతే నా కెండుకూ—అన్న అయితేనే మంచిది. ఏమీ కాకపోతే మరి మంచిది. లేకపోతే నీలలోచని భర్త యేదో పెద్ద ఆఫీసరై వుంటాడు. వీడెతని డ్రైవరై వుండవచ్చు. ఏదో భోగిల్లా చెప్పడానికి వచ్చివుంటాడు.

అని సమాధానం చెప్పకొని, ఇంట్లోకి పోయా.

సముద్రం, లేడిపైకి దూకుతూ బెబ్బులి పెట్టిన గాండ్రంపువలె హోరుమంది.

అనేమిటి! అమ్మా!! ఎవరో యేవరో కొత్తైస్తున్నాడు! చితిక పొడిచేస్తున్నాడు!! ఎవరో స్త్రీ, రోదెన్నాంది బాధపడుతూ! ఎవడో మూర్ఖుడు వేధిస్తున్నాడు, బాధపెడుతూ!

అప్పుడు ఈదురుగాలి రేగింది. రావిచెట్టు ఆకులు రెపరెపలాడిపోతున్నాయి. చెరువునీటిలో నక్షత్రాలు కదిలి, చెదిరి, కరిగిపోతున్నాయి.

ప్రళయం వస్తుందా!!!

"ఆ!!!... అబ్బా!!" సుదీర్ఘంగా వుంది ఆ ఆక్రందనం.

గబగబ వీధిలోకి వెళ్ళా. ఆయింట్లోంచే ఆ వేదనాలాపన. ఆ కిటికీలోంచే మూలుగు.

చిటపట చినుకులు రాలుతున్నాయి కొలనిలో కలువరేకులు కన్నీరు కారుస్తున్నాయి.

వర్షం వెలసింది. "కర్ కర్" మని బూట్లు చప్పుడుచేస్తూ, ఆ "డాంగరీ" మొఱుటునునిషి మతనూటువేసుకొని సిగరెటు పీలుస్తూ విసురుగా వెళ్లిపోయేడు. నా పక్కనుంచి వెనుకూంటే పుల్లటి కంపుకొట్టింది. నా గుండెల్లో దడొచ్చింది.

అతడెలా బూట్లు 'కర్ కర్' మని చప్పుడు చేసుకుంటూ దూరంగా వెళ్లిపోయి చీకటిలో కలిసి పోయేడు!

స్తంభంలా నిలబడ్డా. చిన్న దీపపు లేతచలుతురు ఆ కిటికీలోంచి అలసెస్తూంది. ఆమె అక్కడే పడుకుంది. అల్లాసే నిశ్చలంగా. ఆమె లేలేతి నైన, విశాలమైన కనురెప్పలు ముడుచుకున్నాయి. తుమ్మెద రెక్కలవంటి కనురెప్పల వంకలు నిగనిగ మెలుస్తున్నాయి. ఆ నీలలోచని నిశ్చలంగా, సమాధిలోని యోగిలా, ముంతజ్ సమాధిలా, జాలినించుతూ, జాలికోరుతూ, జాలిరూపు ధరించింట్టు పరుంది. నిద్ర, బాధ, బెంగ, దిగులు, నిరాశ ఆమె హృదయపు అల్లఅడుగు అంతిరాశి. అనే కొలనిలో యేనుకల్లా జొగబడి ఆల్లకల్లోలం చేస్తూంటే, అంచులు తాకిన పిల్లకెరబాలలా కనురెప్పలు, పెదవులు మెల్లగా కొట్టుకుంటున్నాయి.

నే న చేతనంగా నిలబడ్డా!

"ఏ మలా దిస్సపోయి చూస్తున్నావు?"

నేను తృప్తిపడి ప్రక్కకు చూశా. నాలాడి ప్రక్క సంగులో వున్న రుడి పూజారి. నేను గాభిరా పడ్డా. పూజారి నా కళ్ళలోకి దయగా చూశాడు. అతని పెరివిమీద చిగునవ్వు తురగలిస్తోంది. అతడు వానిలో తిడిసి వస్తున్నాడు. అతని పండు కనుబొమల మీంచి వానినీటి మక్కలు రాలుతున్నాయి.

నిశిత్రాప్తి ప్రశాంతం. శివాలయంలోంచి గుడ్డి వెలుతుగు మంఠపంపింది పడుతుంది. అతడు నన్ను దయగా కూచోబెట్టేడు. నా కళ్ళకి అతడే శంకగుడి జలముకుటంబాని సంఘ్రుడిలా మెరుస్తున్నాడు. నేను నీ.లోచనిని గూర్చి యెన్నో ప్రశ్నలు వేళా ఆతురతతో.

‘ఆమె యెల్లప్పుడూ ఆ కిటికీవద్ద అలా పరుంటుండేం? ఆమెకు జబ్బా? ఆమె విశాల నీలలోచన నాలలా అపూర్వంగా మెరుస్తూంటాయేం?’

పూజారి యీ ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్ప దలచుకోలేదు. అన్నిటికీ వొక చిరునవ్వు నవ్వేడు.

“ఆ మొఱటుమనిషి యెవరు? ఆమె కేమా తాడు? బంధువుకు కావనుకుంటా. ఆమె భర్త యేవో పెద్ద కంపెనీలో ఆఫీసరా? సర్కూర్లకు వెళ్ళివుంటాడు. వీడు వాళ్ళ కారు డ్రైవరా? అయితే యిందాకా యెవరు యెవరిని కొట్టారు? ఆమెనే అయివుంటుంది. వీడే కొట్టాడా? డ్రైవరు కేం హక్కుంది?”

ఇదంతా నా స్వగతంకాదు. నేను పూజారిని అడిగిన ప్రశ్న పరంపర. వీటన్నిటికీ ప్రత్యేక సమాధానాల వివరం అనవసరం. అత్యవసరమైన, అతి దాగుణమైన సత్యమైన విషయం ఆ మొఱటు మనిషి ఆ నీలలోచని భర్త!

పూజారి చెప్తున్నాడు.

“వాడు కార్థానాలో పనిచేస్తున్నాడు. వందలకు వంద లార్జిస్తాడు. అంతా తాగుతాడు. వీధి కుక్కలకు పెడతాడు. తప్పతాగి చెడిపెల యిళ్ళంట తిరిగి తిరిగి, నిశిత్రాప్తి వసాడు. ఆ పిల్లని కసితీరా కొడతాడు. తన చెతులు నొప్పి పెట్టేవరకూ, తను అలిసిపోయేవరకూ హింసించుతాడు. అలిసి శక్తిలేక పోతే ఎనుబోతులా పడుకుంటాడు. శక్తి యింకా మిగిలివుంటే తిరిగి ఊరిమీద వెళ్ళిపోతాడు.”

నాకు వూపిరి సలపలేదు. ఏమనాలో, ఏమనుకోవాలో, యేమని వూహించాలో తెలియలేదు.

వాడికి దయలేదా? దాక్షిణ్యంలేదా? భార్య మీద ప్రేమ లేకపోతే పోయిరి, మానవ సహజమైన కరుణ లేదా?

తిరిగి యిది నా స్వగతంకాదు. నేను పూజారిని వేసిన ప్రశ్నలు. అతడి జవాబు పిడుగువంటిది.

“వాడికి వొక కూతురుంది!”

“ఎవటి!!! ఎక్కడ?”

“నాదగ్గర. నానాడు నాను భార్యను మాటలతో చెప్పలేనంత ప్రకారంగా హింసించేడు. చిన్నపిల్ల దవవమీదకూడా వరుసగా ఛట్టుఛట్టున వేశాడు. ఈ దాగుణం యెంతకాలం చూడడం? చూస్తూ ఎంత వరకూ వోర్చడం?”

ఇంట్లోకి వెళ్లి పిలను వొళ్ళోకి తీసుకున్నా. భయంతో ఆపిల్ల నా వొళ్ళో దూరి, మొహం దాచుకుని వెక్కుతూంది. నావేపు వాడు పురిమిచూశాడు. ఆపిల్లను నాకు యిచ్చేయమని, నేను వెంచుకుంటానని వాడిని బ్రతిమాలా. వాడు “తీసుకుపో!” అని నిర్లక్ష్యంగా కసిరేడు.

తల్లి నానెంపు జాలిగా చూసింది. ఆమె నోటంట నెతుగు కారుతుంది. ఆమెతో మాట్లాడడానికి పరిస్థితి యేమీ అనుకూలంగా లేదు. ఆమెలోని మాతృనాత్మ్యం గాని, నే నామెకు పిలవిషయంలో యివ్వబోయే భరవసా గని, మాటలరూపు ధరించడానికి అది సమయంకాదు.

చెదిరిపోయిన పిల్ల కుర్రాణు సరిదిద్ది, దానిని నా గుండ్రెకు హత్తుకొని, ముద్దిడె వెనుదిరిగా. నేను వెళ్లి పోయేక నా దామెను తిరిగి కొట్టేడు. తల్లి ఆక్రందనం వినిపిస్తూంటే, నా వొళ్ళో పిల్ల గజగజ వొణికి పోయింది.”

పొంగుతున్న కెరటాన్ని మ్రింగివేయడానికో అన్నట్లు దెయ్యంలా వొక కారు మేఘం చరచర క్రిందకు దిగుతుంది. పూజారి ఆ విషయం చెప్తున్నప్పుడున్న అతని మనఃప్రవృత్తి జ్ఞప్తికి వచ్చింది.

“నిద్రాణంగా పడివున్న యేవో అనుభూతి శకలం నా గుండ్రెలో చైతన్యం పొందుతుంది. అబ్బ! ఎవరు వీళ్ళు! వీ శ్మేంకు కిలా బాపకుతున్నాను! నన్నెంకుకిలా బాపెకుతున్నారు!” అని పించింది నా వ్యధితి హృదయంలో.

“పూజారీ! వీళ్ల సంగతి నీకు పూర్తిగా తెలిసి నట్లుంది. ఆ నీలలోచని.....అంటే ఆ కిటికీలోంచి ఔపించే నిర్భాగ్యురాలు యెవరు? ఆ పిల్లకి తలిదండ్రులున్నారా?”

“ఆ కిటికీలోంచి ఔపించే అమ్మాయి కర్కసు అనుభవిస్తూన్న అనంతకోటి జీవరాసులలో ఒకతే. ఆ కిటికీలోంచి అవుపించే యే జీవి అయినా అంటే...”

“కాగు తండ్రీ! నా కామె ఆ కిటికీలోంచి మగోలా ఔపిస్తుంది. సమాజం యిచ్చిన అన్యాయపు తీర్పు ప్రకారం అనాసరంగా శిక్ష అనుభవిస్తూన్న నిర్భాగ్యులు ఔద్రీ!”

“నువ్వు కవిత్యం చెపుతున్నావు. జీవితం కవిత్యంకాదు. జీవితం ఒక అస్వవంటిది. మనమీ ప్రపంచానికి బాకీపడ్డాం. ఆ బాకీ తీర్చడంలో కించితైనా విసుగు విరామం లేకుండా పనిచేసి, తిరిగి ప్రపంచంలో బాకీ తీర్చేపద్ధతి రాకుండా చూసుకోవాలి.....”

అప్పటినుంచీ నాకు పూజారితో మంచి స్నేహం యేర్పడింది. నీలలోచని కూతుర్ని చూశా. ముమ్మూర్తులా నీలలోచనే!

మొదటిసారి ఆపిల్ల నన్ను చూసి భయంచేత పూజారి సందిల్లకి దూరింది. ఆ పిల్లకి మగాళ్ళని చూస్తే భయం. ఒక్క పూజారే దయగలవాడని దాని నమ్మకం. తదితర పురుషులందరూ తన తండ్రీకిమ్లలేనే రాక్షసులని ఆమె భయం!

ఆ పిల్ల కళ్లు అచ్చంగా నీలలోచని కళ్ళల్లాగే విశాలంగా వుంటాయి. కాని అవి తరుచు బెదురు తూంటాయి. ఆ పని గుండెల్లో లోకం అంటే భీతి వున్నదే కాని, జీవితం అంటే యింకా విరక్తి లేదు.

అది వేసవికాలం. వెన్నెలరాత్రి. నా పెరట్లో చిన్న ఆరామం వుంది. దాంట్లో ఒక మంచం వేసుకుని, తలగడనూత్రం తలక్రింద పెట్టుకుని పడుకున్నా.

రెండురోజుల క్రితం ఆ మోటుమనిషి నీలలోచనిని కూరంగా హింసించాడు. ఆ నిస్సహాయురాలు బాధ భరించలేనప్పుడల్లా ఆర్తరవాలు చేసిందిగాని, వొక్క యెదురుమాట చెప్పలేదు. దెబ్బలు ఆపుకుంది కైనా ప్రయత్నించలేదు. ఆ ఆలోచనలతో నాతల వేడెక్కి అంతివరకూ బాధపడ్డా. అప్పుడే వీస్తూన్న

మలయ పవనాలకి, చక్కని తళుకువెన్నెల చల్లదనానికీ నా మనసు కొద్దిగా స్థిమితిపడింది.

“నన్ను మీరు చూస్తూ వుండేటే చేస్తున్నారా? నే పడుతున్న యాతన మీ మనసును కరిగించలేదా?”

నే నులిక్కిపడ్డా. వెడల్పైన చుదురు. నలని నొక్కునొక్కులకుడులు. కలువరేకులవంటి కళ్లు. పాలిపోయి చిక్కిపోయిన చెక్కులు—ఒణికే సన్నని పెదవులు. అందం, జాలి, బాధ ఆకృతి గొన్ని నీలలోచని!

“నా యొముకలన్నీ పాడై, నొప్పు లెదుతున్నాయి. నాకీ నరకకూపంలోంచి ముక్తిప్రసాదించరా?”

“నేనా!!!” తిరిగి తృల్లిపడ్డా. తెలివొచ్చింది. చిన్నకల—తిరిగి తల వేడెక్కజొచ్చింది. లేచి మంచంమీద కూర్చున్నా.

“నే నామెను రక్షించగలనా” నాలో నేను తీవ్రంగా ప్రశ్నించుకున్నా.

“ఏంచెయ్యాలి? వాడిని అదుపులోకి తీసుకురావాలి”

“ఆమో! వాడినే!”

నా దండ్రిలు చూసుకున్నా. వాడిపోయిన పొట్లకాయలులా వున్నాయి.

“వాడి దండలో! వెళ్ళవ సంగిడీ తిప్పుతాడు కామోసు. వుక్కుముక్కలూ, దుక్కముక్కలూ! వాడు కలీబడి తంటే దిక్కు మొక్కు లేకుండా పోతా.

“అయితే నే నిలా ఆమరణనరకం అనుభవించవలసిందేనా? ఇదే నాకు దేవుడు వ్రాసిపెట్టాడా.” అన్నట్లయిం దామె!

నేను దీర్ఘంగా నిశ్చయించా. “హూం! అలా యెన్నటికీ జరిగదు.”

“అయితే నన్ను రక్షించండి!” ఆమె కళ్లలో కన్నీళ్లు తొణికిసలాడినట్లయింది.

నా పూహాప్రపంచంలో, ఏదో వొక మహాసముద్రపు టొడ్డున ఎత్తుగా లేచినకొండ అంచుకు గొలుసులతో బంధింపబడిన “ఏండ్రోమెడా” అనుపిస్తుంది. ఆమెయే యీ నీలలోచని. ఇక గడియకో గంటకో సముద్రపు రాక్షసి ఫీకరాకారంతో వస్తుంది!

వెంటనే నాలో నెత్తురు వేడెక్కింది. నారక్త నాళాలు స్పందించ జొచ్చాయి. నా దండులు తిరిగి చూసుకున్నా. అదివరకు చూసుకున్నప్పటికన్న బాగా పెరిగాయి. నా ఛాతీకూడా పొంగుతుంది.

“జై పల్లావ్ ఎతినీ!” అని పికికిలితో గుండెల మీద గుదుకున్నా. ధైర్యంగానే వున్నాను గాని కొంచెం నొప్పెట్టింది. ఊపిరి తిరగలేదు. లేచి రెండు మూడు గురులు పచాగుచేసి నెహాలియన్ లా నిలబడి, చంగుడికేసి తలత్రిప్పి “పెసిసియన్! నాలో ఆప హింప” అన్నా. “నీ ఎండ్రోమెడాను సముద్ర రాక్షసినుంచి నువ్వు రక్షించుకున్నట్లు, నీలలో చని అనే ఎండ్రోమెడాను, యీ మొఱుటరాక్షసుడి బారినుండి రక్షించే శక్తిని నాలోకి ప్రవహింప జెయ్యి” అని కుడిచేయ్యి పైకెత్తా!

అప్పుడే ఒక గుడ్లగుబ అరిచింది. ఆ నడి రేయి వెన్నెట్లో నా మనసు కలవరపడ్డది. మరి నాకు నిద్రపట్టలేదు.

నా నీలలో చని ఏం చేస్తోందో! నా వెఱ్ఱి నీల లో చని పడుకుంది కామోసు! ఏమీ యెరగదు. వట్టి వెఱ్ఱిబాగులది! వట్టి ఎండ్రోమెడా! నేనొక పెరిసి యన్ నిక్కడ అప్పుడే తయారయ్యానని యెలా వ్రాహించుకుంటుంది!

ఆ రాత్రి రెండు గంటలవేళ, వెళ్ళి వీధిలో నుంచున్నా. నేనొక సమున్నతమైన కాంస్య విగ్రహాన్ని.

ఎవరా చప్పుడు! కర్! కర్! కర్ కర్! బూట్లచప్పుడు. అనే అనే! బూట్ల కిందపడి నలుగు తూన్న యిసుక రణువుల వేదనా నిస్వనాలు!! కర్ కర్! వాడే! వాడే! సముద్రరాక్షసుడు. కాని నా ముందర బూదూర్! నా కాళ్ళకి సజీనాలైన రెక్కల జోళ్ళున్నాయి! (నిజాని కసలు జోళ్ళేతేవు) నే నెగిరానంటే నా కాళ్ళకిందకు వస్తాడా సముద్ర రాక్షసుడు!! రా! రా! ఈ రేయి నీ ఆయువు సరి.

వాడు నా ప్రక్కనుంచే నెళ్లేడు. నిర్లక్ష్యంగా వెళ్లేడు. రాసుకుంటూ మరీ వెళ్లేడు. తిప్ప త్రొగవస్తున్నాడు. “రాస్కల్! నీకు నాలాగు యిన్నాల్ని గూబసంయ్ మ నేలా వేసేవాడు లేకపోయేడు!”

అనుకుంటున్నా—ఆవేశం వస్తోంది. వాడు దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు ‘సంయ్’ మన్నుమాట ప్రమాదక శాస్త్రా బైబుకోచ్చేసింది కామోసు, హుటాత్తుగా

వాడు నావేపు తిరిగి, ఒక వషట్కారంచేసి నిర్లక్ష్యంగా పోయేడు.

వాడు నావేపు చూడగానే నాకాళ్ళు వణకేయి. గుండెలలో గుబగుబ బయల్దేరింది. నేను కాంస్య విగ్రహాన్ని కాను. అంత ఎత్తు లేను. వాడే నాకంటే చాలా పొడుగు వున్నాడు. ఆపశంగా తింటే చావ వలసినే నేను. పల్లావ్ ఎతినీ కూడా అడ్డుపడలేదు. నేనుకూడా నీలలో చనిలా నిస్సహాయంగా పడివుండ వలసిందే! వాడి దండులు వుక్కు ముక్కులు దుక్కు ముక్కులు!!

ఒక అరగంటకాలం అలా వీధిలోనే పచారు చేశా. వాడు నీలలో చనిని కొట్టివట్టులేదు. ఇవాళ తన కార్యక్రమం మార్చుకున్నాడా? లేక వాడు నా ప్రక్కనుంచి వెళ్ళినప్పుడు నాలోని జాలి అప్రయత్నంగా వాడిలోకి ప్రసారితమయిందా?

“అలా కొట్టకూడదు నాయనా! మనిషివంటి మనిషిమీద అలా చెయ్యి చేసుకోరాదు. ఆమె నీ భార్య! వ్రో—అబల! నిస్సహాయురాలు!! కొట్టాచ్చా?”

అని వాడికి నేను గుడ్డులు చెప్పకుంటున్నా మనసులోనే!

“ఆ.....!” ఎంత కేక!!

“అ! అ! అ!..... ఎంత భాగ!!! ఎన్ని దెబ్బలు! అయ్యో! అయ్యో! వెగవ చంపేస్తాడో యేమో! అయ్యయ్యో! నేను వినలేను! నేను పెరిసి యన్ ను కాను, పల్లావ్ ఎతినీ నాకు ఎందుకు సాయం చేస్తుంది? నేను ఎండ్రోమెడాను రక్షించలేను బాబో!

ఇంట్లోకి పారిపోయా! భయంచేసి వెంటనే నిద్రపోయా. వాడు నీలలో చనిని కొడుతూన్న వొక్కొక్క దెబ్బ నా గుండెల్లో తగులుతుంది. కాని నేనేం చెయ్యను. ఆ విషయంలో ఆమెకంటే నేనేం ఘనుడిని కాను.

ఈ హింస ఆతనికి పరిపాటి! ఈ భాగ ఆమెకు అలవాటు. ఈ అనంత నాటకంలో, ఈ భయంకర ఛద్మవేషి నిజస్వరూపం యేది అని నా నిత్యసమస్య! ఈ పరమరహస్యం అభేద్యం—ఈ క్రూర్య ప్రత్యక్షం అమానుషం.....

నిన్నటికి సంవత్సరం క్రిందటి మాట యిది. నిన్న రాత్రి అదే ఘట్టం—కాదు అంతకన్న ఘోర మయిన ఘట్టం!

తెల్లవాగురూమున నాలుగు గంటల వేళయింది. బాగా కౌగుమబ్బు వేసింది. వాతావరణం హఠాత్తుగా చల్లబడిపోయింది. ఉండివుండి వాన జల్లుజల్లుగా పడు తూంది.

దుర్దినాగమున సూచకంగా వుంది. సముద్రపు హోరు మరణశవత భయంక రాహ్వనంగా విన వస్తూంది. ఆగు గంటలైనా పిట్టలు లేవలేదు. పొద్దు పొడవలేదు. చలిచలిగా వుంది.

వీధిలోకి వెళ్ళా. వీధి నిర్మానుష్యంగా వుంది. అక్కడ నిశ్శబ్దశవత పరిపాలిస్తూంది.

ఆ కిటికీదగ్గరకు వెళ్ళా. నీలలోచని అలానే పడుకుని వుంది. ఆమె చూడడం లేదు. ఏమలా పరుంది? ఊపిరి తీస్తోందా? అనుమానం వేసింది. కిటికీ చువ్వల దగ్గర గావెళ్లి, తేరిపార చూశా. ఆమె తల పగి లింది. నెత్తురు ప్రవహించింది కామోసు గడ్డకటింది. నీలలోచని పూపిరి తియ్యటంలేదు! నీలలోచనిలేదు!!

తలమీద పిడుగుపడ్డట్టయింది. శరీరం కంపించింది. దృష్టి మందగించింది. పరుగెత్తా పూజారి దగ్గరకు.....

అతడు మతిపోయి సముద్రం కేసి పరాగ్గా చూస్తున్నాడు. ఏంజోమెడాని మ్రింగడానికి వస్తూన్న రాక్షసిలా, యముని మహిషంలా వొక పెద్ద కెరటం లేచివస్తూంది. రాక్షసి వచ్చింది. ఏంజోమెడాను మ్రింగింది. మునిగిపోయింది. అసంభవం జరి గింది. అన్యాయం జయించింది!

“ఎంత దారుణమయ్యా పూజారీ! ఎంత అన్యాయం! నీలలోచని మరిలేదు. ఆమె వెళ్లి పోయింది.”

నే నెంత విలపిస్తే యేంలాభం. పూజారి గుండె బేజారాతుండనుకున్నా. నీలలోచని కూతుర్ని మాత్రం సందిగ్ధాకి తీసుకొని, తల నిమిరి, పది నెకండ్లపాటు తీవ్రత వహించేడు.

పూజారి ఆ పిల్లని నాకు వొప్పజెప్పి నీలలోచని భౌతిక శరీరాన్ని అగ్నికి నైవేద్యం పెట్టడానికి వెళ్ళేడు.

అతడు తిరిగివచ్చేక నీలలోచని పూర్వకథ చెప్పమని బ్రతిమాలా.

“చెప్తా నాయనా! ఇక చెప్పకేం! ఇక నే అభ్యంతరంలేదు. నేనీ చరిత్ర అతిరహస్యంగా దాచి వుండుతనని యెవరికి మాటయిచ్చేనో వారు మాట

యిచ్చిన మగుక్షణంలో కళ్ళుమూసేరు. తన తలి పడ్డ దురవస్థ తెలిసి గుఱింబడానికి నేను యీ పిల్లకూడా లేదు. కానైతే—ఆ జగన్నాటక కర్త ఆడించే యీ మహానాటకంలో రెండు విషాదాంకాలు చూచే ప్రేక్షకత్వమబ్బింది నాకు. భగవద్విలాసం యెంత అనాది, అనంతమో, అంతి అనుహ్యం కూడా.”

నేను కన్నీళ్ళతో వింటున్నా.

“సుమాగు యిరవైసంవత్సరాల క్రితం నూతండ్రి అస్తికలు నిమజనం చేయడానికి వొక పుణ్యవది తీర ప్రదేశానికివళ్ళా రైలాపూగు సమీపిస్తుందనగా వాతా వరణం వర్షాగమన సూచకంగా మారింది.

ఊళ్ళో యెలా దిగానో, నదీ తీరానవున్న సత్రంలో యెలా ప్రవేశించానో ఆ శత్రుకి కెగుక. కుంభవృష్టి పడుతూంది. తంతు తెలిసినవాడిని కనక యితరుల సహాయం అక్కరలేకుండా ఆ పని నెర వేర్చా. హోరని వానపడుతూంటే, గటారసి పరు గులు తీనే నదీమతల్లి కడుపులో తండ్రి భౌతిక పరి శేషం కలిసి, నా విధి నెరవేర్చా.

తుండధారగా పడుతూన్న ఆ వానలో యింటి ముఖం పబ్బెం ప్రసూదికరం అని ఆ సత్రంలోనే రాత్రికి వుండిపోయా. వాన నిముష నిముషానికి హెచ్చిపోతూ, గాలి వానగా మారింది.

కటిక చీకటి—హోరని వాన. ప్రళయసమయ వర్షనాళలు గర్జిస్తూ విచ్చేవిడిగా ఆ వూగుమీద దాడి చేస్తున్నాయి మెరుపులుండుండి మెరిసి కళ్లు మిగు మిట్లు గొలుపుతున్నాయి నరసంచారం మాటు మణి గిందిని వేరే చెప్పక్కరలేదు. తరుచు, యొక్కడో యేదో కూలిపోయిన శబ్దాలు వినిపిస్తున్నాయి. ఎక్కడో తలుపులు, కిటికీలు ఘెడీలు ఘెడీల్న కొట్టుకుంటు న్నాయి.

ఇంతలో నేనున్న గది తలుపు శబ్దమయింది. తెరచా. అప్పుడు నా గదిలోకి ఒక కుఱ్ఱవాడు ప్రవేశించాడు.

‘ఆ! కుఱ్ఱవాడా! నా గుండెల్లో యేదో ప్రణకిణాంకం కెక్కలింపబడింది. నేను కన్నీళ్ళు తుడుచుకొని, కృంగిపోతూన్న ధైర్యాన్ని కూడదిసు కొని శ్రద్ధగా వింటున్నా.

“ఓసు సుమారు యెనిమిదేళ్లుంటాయి...”

“ఆ... సువ్యేనా... ఆ ప్రళయరాత్రి... అబ్బా... ఏదో గుచ్చుకుంది... బల్లెంలా... గుండెల్లో.”

“ఔను! నాకు బాగా జ్ఞాపకంవుంది. ఆ కుఱ్ఱవాడు తిడిసి ముద్దయి పిల్లగా గజగజ వణికిపోతున్నాడు. విచ్చి యెచ్చి వాడి ముఖం వాచిపోయింది. వాడు నెక్కుతూ అన్నాడు—‘బాబూ—ఇలా యీ పక్కయింటికి రండి మా అత్త తల పగిలి నెత్తుగు కాగుతూంది...మా మామే ఆమె తల పగలగొట్టి ఎటో యీ వానలో పారిపోయాడు...’

నాకు జాలి వేసింది.

“ఆ వానలో ఆ కుఱ్ఱవాడిని యెత్తుకుని వాళ్ళింటికి వెళ్ళా. సత్రం పక్కనే వుందా యిల్లు. సుమాగు అంతా కూచిపోయింది. నేను వెళ్ళేసరికి ఆ పిల్లడి అత్త రక్తప్రవాహంలో తేలుతూంది. ఆమె గర్భవతిగా కూడా అగుసిస్తూంది.

నన్ను చూడగానే చెతులెత్తి గండం పెట్టడానికి ప్రయత్నించింది. నేను వారించా. తనపక్కనే పడివున్న సుమాగు ఏడాదివయసు పిల్ల బేళు చూపింది.

“తిండి...ఆ పాప నీది.....ఎవరికి యేమీ చెప్పకు” ఆమెకు మాట్లాడడానికి శక్తిలేదు.

“ఏమిటి దురవస్థ? యీ పిల్ల తిండి ఎక్కడ? యేమిటి నెత్తురు...”

“దరిద్రం, ఏటేటా కానుపులు మనిషిని రాక్షసిగా మార్చాయి...కాని తిండి—నా బిడ్డకి దురవస్థ రానీకు—ఈ చరిత్ర యెవరికీ తెలియనీకు...”

“నేను ఆమెకు అభయహస్తం చూపా. ఆమె మరణశయ్య వీమశీతలమైన కాగిలిలో గడ్డకట్టబోయింది”

పూజారి ఆగాడు. నా గుండెలో తుపాసు రేగింది నాకు మార్చు వస్తూన్నట్లుంది. కాని నిభాయించుకోడానికి ప్రయత్నించా. తిరిగి పూజారి కథ అంగుకున్నాడు.

“ఆ కుఱ్ఱవాడు నాతో రావన్నాడు. ఎంత బతిమాలినా వినలేదు. నే నా పాపను తీసుకువచ్చా. పన్నెండేళ్లు ప్రాణంతో సరిగా నాకా. కాని పంజరంలో జాగ్రత్తిపరిచినా, చిలుక నల్లి బావుగుప్పిల్లి ముంగు వాల్తుంది. అది కర్మయొక్క చమత్కార ప్రవృత్తి ఉహకందని విలాసం...”

వీడింకీ అనునాపంగా తమూరవడానికి కారణం అడుగుతావా? అనుభూతివలనే ముక్తిపొందే కర్మ. నేనా కిటికిలోంచి దృష్టి నారిస్తూ గమనించే

పరమసత్యం అనే. కాని నువ్వు చూస్తే యింకేవో ఔపిస్తుంది. కిటికి ఒక్కటే అయినా దృష్టులు వేరు. అంచేతే దృశ్యాలు భిన్నంగా వున్నట్లు భ్రమింపజేస్తుందా కిటికి.”

నా కార్మక్రింద భూమి పగిలిపోయింది! నేను దిగజారిపోతూన్నా పాతాళ బిలంలోకి!!

“తిండి నువ్వు చెప్పింది నిజంకావచ్చు. కాని ఆ నిజం దారుణమైనది. నీలలోచని తల్లి ఎంత అన్యాయంగా చనిపోయిందో నువ్వు చూశావు. నాటికి నేను, సుమా రిరనయేళ్ల తరవాత యీ ఘోరం జరిగింది. కాని తిండి భగవంతుడి తోడుగా చెప్పి. దీనిని—యీ పసిపిల్లను యెవరికి వొప్పజెపుతావు!”

“కర్మకు!!!”

.....

“అహహహహ...ఏమిటి గాలి...”

ప్రళయం వస్తూందా!!!

నా మెదడు మెఱపుల బాగుపోట్లకు రక్తం ప్రవిస్తూంది!

ఆవేళలాకే యివాళ గాలివాన. అదిగో విశాలా కాశంమీద ప్రళయ పర్వనాలు విచ్చలవిడిగా విహరిస్తున్నాయి!!

అమ్మా! ఎంత కెరటమో! ఈ ప్రకృతి సంక్షోభంలో, ఈ హృదయకల్లోలపు బుప్పెనలో ఏమిటా పాట! మూడుతరాల మూగమూలకు! ఇరనయేళ్ళ క్రితం యీలాటి గోజునే మా అత్త ఘోరమరణం చూశా! అనొక తరం...తిరిగి నేను...నా నీలలోచని మృతి! ఇది రెండో తరం! ఇంకొక యిరనయేళ్ళు జీవించలేను. అక్కడనుండి పరారి అయి యిక్కడకు వచ్చా. ఇక్కడనుంచి యింకెక్కడికి పారిపోయినా, బ్రతికివుంటే నీలలోచని కూతురు నన్ను వెన్నాడుతుంది! బ్రతికలేను మరొక యిరనయేళ్ళు. చూడలేను మూడోతరంలోని ఘోరహత్య!

అదుగో పాట! దీనాలాపం. రమ్మంటూంది మూడుతరాల మూక వేదనాను భూతిగీతం...కేరటాల చెతులెత్తి—హోరెత్తి పిలుస్తూంది!

“నీలలోచని—లోచని!”

అదిగో మూడుతరాల మూగవేదన, గొంతంతో విచ్చి, సమున్నతిమైన కెరటం గారెచ్చి...వస్తూంది...